

ELŐFIZETES:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitlér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás vállalatjának és szerkesztőjének fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Zombor, március 2-án.

A politikai kérdések annyira absorbeálják a törvényhozást, sajtót és közvéleményt, hogy ugyszólván megfelelnek mindarról, a mi ezen körön kívül történik. Ez lehet az oka annak, hogy Csáky miniszter legutóbbi rendelete, mely az ifjúság részére létesítendő játszóhelyekről intézkedik, illetve a törvényhatóságokhoz felhívást tartalmaz, — még a sajtó részéről sem részesült a nagyon is megérdemelt figyelemben. Pedig jó lesz, ha ezt a rendeletet azok, a kik a jövő nemzedék testi erejét, egészségét, életképességét, a folyton növekvő igényekkel és versennyel szemben szükséges munkaképességét szívtikön hordják, s a kiknek kötelességükben és módjukban áll cselekedni, — sokszor elolvassák és mindent megtesznek, hogy az abban foglalt intézkedések megtéssenek.

A rendelet megokolása megragadó vonásokkal cseteli a testi edzés szükségét azon régi, de bölcs közmondás alapján, hogy mens sana in corpore sano. Egészséges szellemi élet csak egészséges testben honol.

A szellemi erő nagy igénybevétele, továbbá a modern életviszonyok — mondja a miniszter — kötelességévé teszik az iskolai hatóságoknak, hogy a fejlődő ifjúság testi nevelésére fokozott gondot fordítsanak. Napról-napra erősebbé válik a meggyőződés, hogy a tantervszerű tornaoktatás bár becses és nélkülözhetetlen, magában véve nem elegendő arra, hogy ellensúlyozza az ifjúság szellemi igénybevételét. A természetellenes korai érettség, a gyermekekhez való szórakozások iránt tanúsított közömbösség, a felnőttek utánzása, tiltott élvezetek hajhászása és egyéb aggodalmat keltő jelenségek, nagyrésztben a testi nevelés elhanyagolásának tulajdoníthatók. A külföldön tett tapasztalások és a szakkörök véleménye szerint a mozgással járó játékok a leghatásosabb eszköz arra, hogy eltüntesse az ifjúság lankadságát, testét-lelkét felfrissítse, a gyermekkoron túl is megőrizze neki az elfogulatlanságot és vidámságot és távol tartsa tőle a korai érettséget. Ily körülmények közt a társadalomnak kötelessége a mozgással járó játékokat ápolni, de gyakorlását mindenekelőtt lehetővé tenni és előmozdítani. Főleg a nagyobb városokban, hogy az ifjúság

visszanyerje a szűk lakásokban pusztuló ruganyosságot. Első teendő megfelelő játszóhelyek létesítése. A városok közvetlen közelében fekvő tiszta levegőjű, szél ellen védett, fákkal árnyékos, gyepes helyeket kell e célra kiválasztani. A játékok rendezését egyelőre a tanároknak és tanítóknak kell a kezükbe venniük, a kényszerrel azonban teljesen mellőzni kell. Ha megvan a játékhöz való mód és alkalom, akkor a játszókévd is fel fog ébredni az ifjúságban. A miniszter a fővárosban egy mintaszzerű játékhelyet akar létesíteni, egyelőre pedig pályázatot irt ki három játékkönyvre: az elemi iskolák, a középiskolák és a leányiskolák számára. A pályázat szeptember 30-án jár le. Kivánatos volna, ha a pályázók első sorban a hazánkban elterjedt játékokat vennék figyelembe.

E megokoláshoz valóban nem kell sok kommentár. A főváros, mint a vidék ifjúságának módot kell nyújtani testedző, szórakoztató, felüdítő játszásra, minden áron vissza kell tartani arról az utról, hol a koráérettség már az ifjúságban a szivarozást, korcsmázást s egyéb gyermekhez nem illő passziókat tart a stúdiumon kívüli egyedüli szórakozásnak. És valljuk meg, ifjúságunk koráérettsége, blazirtsága, veszedelmesen általános jelenség a fővárosban, ugy mint a vidéken. A főváros szerencsétlen viszonyai még elősegítik a bajt; a százezer gyermek egy része arra van utalva, hogy szűk folyosókon, a szobákban s közkörtnek nevezett kalitka nagyságu helyeken töltse gyermekkorának legnagyobb részét, — a nagyobbja meg nagy és szabad ifjúsági játszó- és mulató-terek hiányában szabad idejét sokszor az utcákon való céltalan barangolással vagy korcsmázással tölti. A vidéken aránylag jobbak ugyan a viszonyok, több a szabad tér, nem annyira romlottak az erkölcsök, jobban gyakorolható a felügyelet, — de azért nincs megadva a mód itt sem az ifjúság testi fejlődését kellőképen előmozdítani.

Sajnos, — s az igazolja legjobban hátramaradottságunkat — valahányszor új eszme megvalósításáról van szó, legelső dolog a külföld példáira hivatkozni s bizonyítani, hogy mennyivel másképp van minden ott. Nem is kell szólnunk Angliáról, hol a testedzés és a nemes sport üzése a „gentleman” fogalmával ugyszólván összenőtt,

ahol a testedzés és jellemfejlesztés öntudatossága a nevelésnek legelső feladatát képezik ugyszólván a bölcsőtől a sírig. Franciaországban nincs városrész, mely nagy játszótérrel ne bírna, hol munka után, különösen ünnepnapokon, nemcsak a fiatalság gyülekezik össze s folytat sportszerű játékokat, hanem ott látjuk a társadalom legkiválóbb körének meglét, sőt öreg koru férfait is, kik fiatalos hévvel frissítik fel testedző játékkal a munkában kifáradt szellemüket. Ilyet elképzelni nálunk még most, — akár a fővárosban, akár a vidéken ugyszólván lehetetlen, mert a közfelfogás egyszerűen a szemébe nevetne annak, aki elég naiv lenne s azt proponálná, hogy tavasszal és nyáron a szokásos korcsmai ülő élvezet és füstös szobák helyett, vonuljon ki a város mulatni szerető kicsinyje és nagyja valahova a szabadba, — futkozni, labdázni stb. Az ilyen reformátort nemsokára kinevetnék a városból, vagy ha ezt nem is tennék, szánalmas mosolylyal mutogatnának rá.

A tornatanítás gyökeres reformjától igen sokat várunk, valamint szerencsés kezdeményező lépésnek tartjuk a testedző játék megkedveltetését az ifjúságnál kezdeni, ha kell, eleinte a kényszer eszközeivel is.

Csáky gróf megtette az első lépést, — most igen sokakon, de nagyrészt a törvényhatóságokon s a tantestületek vezetőin áll, hogy a megpendített eszme sikerrel kezdje meg útját.

A millenniumi kiállítás és a főpapság.
Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter körlevelében fölkerde a főpapságot, hogy az egyes egyházkerületekben működő lelképászorokat az ezredéves kiállítás nagy jelentőségére figyelmeztesse s őket felhívja, hogy főleg a fiatal nemzedéket tanítsák a millennium alkalmából a nemzeti mult nagy hagyományaira.

Titkári jelentés a Gazdasági Egyesület közgyűlésén.

Nagyságos Elnök ur!
Mélyen tisztelt közgyűlés!

Sajátságos tünete a magyar mezőgazdaságnak, hogy a mult idők mostoha mezőgazdasági viszonyai mellett a mezőgazdák helyzete jobb volt, mint ma, midőn mezőgazdaságunkban erőteljes élet lüktet, minden ágában haladás és üdvös újítás észlelhető.

— No bizony! Hallga! Megállj édes doktor bátyám, majd dallok én egyet neked a magam szive fenekéről:
— De a hol hü férfi terem, azt a földet nem ismerem — seholsem. — Ez csak a te személyedre szólt kedvesem. — Kisértsük csak meg duettban: „De a hol a hü lány terem...”

— Érted? Ez meg neked szólt angyalom.

— Jó, — mosolygott pajzánul a kedves csalogány, — és most folytassuk tovább: — Ha tudtad, hogy nem szerettél? — De mi lelt, te néma lettél? No, ne légy szórtalan doktorkám, dalolj!

— Nem lehet, nem tudok. Szólt komoran a fiatal orvos.

— Haha... te neheztelsz édesem, azért vagy olyan baragos. — Igaz, mit is mond csak Uhländ a dalról: „Böse Menschen haben keine Lieder!“ — Hej, ne szomorkodj, légy vig! No jer ide szerelmes bátyusom, — csókot adok!... Ó égi üdv, te vagy csupán reménynapom sugára. — Enyém vagy Isten angyala, enyém — örökre már!... Hahaha... Gyula te?

— Csak tombold ki magadat kíméletlen leány! Két nap mulva már új játéktárgyad lehet...

— Doktor ur, egy levél!
— Ki hozta?
— A petrováci kertész fiú!
— Válaszolni fogok.
„Édes rokon!”

A bulkeszi bála elkészültem, azon édes reményben, hogy vágyamat megtagadni, kedvem megzavarni nem fogod. — Feltételeknek hódolok, kívánságod megtagadni nem fogom, csak szerelmedről ne szólj édesem, nehogy... kikacagjalak! — Te nem fogod kutatni e pajzán ironia okát, hiszen tudod, hogy a szilaj kedély vezette tollamat. Kérlek, ird meg azonnal apának beleegyezéset. — Üdvözlöl őszinte unokahugod Mariska.

A szerelmes orvosnak könnyek szöttek kigyult szemébe. Miként nyirkos börtönében az ártatlan szenvedő fogoly: halvány arcát remegő kezébe süllyeszté.

A „BÁCSKA” tárcája.

Visszaemlékezés.

Azt mondtad: „nem hiszek, hamis”,

De így voltam én majam is.

Amit mondtál kedves ajkad

Titkos édes mosolyával,

Bájós szemed sugarával

Százsoroson megtagadtad.

S így csak azért tettél velem

Drága üdvöm, hü szerelmem,

Hogy felhöt csalj homlokomra

S azt csozslad csókjaiddal

Kedves, édes szavaiddal —

Szív a szíven olvadozva!...

Lehel.

A LEGUTOLSÓ BÁL.

— Tragikus farsangi kép. —

— Megengeded édes doktorkám, hogy a szerdai kaszinó bálban én is — suttogá érzékenyen Mariska, egy kedves uri családnak eszményein szép feslő bimbaja, miközben heves köhögési rohamokkal kelle megküzdeni hullámzó keblének, hogy a tusában legyőzze kíméletlen ellenfelét.

— Talán a bátortalanság, vagy kérelmednek megtagadása fölötti aggodalmad fojtotta vissza hangodat

szép hugom? Pedig én ezer örömmel belenyugszom szándékodba, ha...

— Ha...? Nos, feltételhez kötöd talán? — Szólt meglepetve a szelid gyöngyvirág és igéző kék szeméit végighordozá halvány arcomon.

— Igen! Hiszen tudod te jól, hogy az orvos engedélyt feltétlenül adni nem szokott. Te mondtad tegnap is, hogy még az édes, illatos gyógyszerbe is ürmet csepegtettünk.

— Oh te bohó Aeskuláp, csak ne légy kérlek annyira következetes. Mondd, hogy igen, és ne teremts kifogásokat, mert tudod jól, apa mennyire bálványoz tégedet, minden szavad törvényparagrafus előtte. Előbb keresztalátra szánja magát, hogysem megszegje tilalmadat. De most én, én kérlek tégedet, kedvesem.

— Mondom, előbb meg kell igérned valamit nekem, különben — sajnálom nagyon — de honn maradunk mind a ketten.

— Te maradhatsz édes rokon, — ha gondold — de én nagyon szeretnék tündökölni ott.

— Már megint gunyolsz Maris, ismét sértegetsz. — Boldogtalan! Hisz kimélni akarlak, mert tudom, hogy neked nem való a — bál. A szivbetegnek Terpszichorét tisztelni nem szabad. Igaz?

— Köszönöm jó indulatod édes hugom. De mit gondolsz te, mekkora volna az én örömem, ha te azt mondanád nekem: te kissé gyöngékedel, maradj honn kedvesem, én pedig — nélkülöd menni nem fogok, mert a kit igazán szeretek, azt nem szívesen nélkülözöm, még ha mindjárt...

— Ugyan? — Óvakodjál, nehogy ismét érzélgős légy, mint a minap. Talán megint szerelmet akarsz vallani.

— Igen, megint és mindig azt, mert szeretlek, kimondhatatlanul! A hol látak, észreveszlek, vagy ha csak reád gondolok is, mindig a szerelem igaz dalát zengem el neked: „Megláttalak kedves rózsám, szeretlek!”

Melléklet a „Bácska“ 20-ik számához.

vásárlásával lévén elfoglalva, ezen ügy érdekében nem sokat utazhattam és mégis körülbelül 1000 hold biztosítva már van.

Látva a nagy érdeklődést, bizton remélem, hogy a megkívántató területet két hónap alatt összehozom.

A vármegye állattenyésztésének érdekében nem kis szerepe volt egyesületünknek.

A lótenyésztési és állattenyésztési szabályrendelet végrehajtásában kiküldöttünk után közreműködtünk.

A magas földművelésügyi minisztérium által rendelkezésünkre bocsájtott alaptól közös csikókeretet állítottunk fel Uj-Soóván, N.-Palánkán, Gajdobrán, Ó-Keéren, Bikityen, Járeken, Uj-Szivacon és Katymáron, a hol a csikók szabad mozgásban, kellő nevelésben részesülve, elsajátítják azt, a mi a lóban legbecesebb, az acélosságot, az edzettséget és szabad mozgást. Ezen 8 csikókeretben a múlt év folyamán mintegy 500 csikó neveltetett.

A csikókeretek fokozatos felállítását az egyesület folytatni fogja. E címen a t. évre 1300 frt áll rendelkezésünkre.

Befolyt egyesületünk az állami fedezett állomások szervezésébe, az állami ménék kiselejtezése és kiosztásába. A Ngos Elnök ur intenciójára történt, hogy most már 1—2 szegényebb község kivételével az állomásokon mindent ingyen takarmánnyal láttnak el az állami ménék s ennek folytán a ménék létszámát a minisztérium aránylagosan emelte.

Június hó 19-én Szenttamáson lódíjazást tartott egyesületünk, mely alkalommal 30 lovát oklevéllel és 63 drb arannyal díjazott. Ugyanott lóverseny is volt, melynek rendezésében Egyesületünk segédkezett és a díjakhoz hozzájárult.

Szeptember hó 11-en Zomborban rendeztünk lóversenyt, mely minden tekintetben szépen sikerült. A lóverseny 6 futamára neveztek 28-an s mint díj kiosztatott 1270 frank.

Március hóban Baján, Zomborban és Ujvidéken a Gazd. Egyesület közreműködésével katonai lóvásár tartatott.

A szarvasmarha tenyésztésnek a vármegyei szabályrendelet végrehajtásában való segédkezésen kívül azzal is lényeges szolgálatot tett Egyesületünk, hogy állattenyésztési alapjának felhasználásával 16 község részére 26 db tenyészbikát vásárolt 5740 frt értékben. A bikák részben teljes vétel áron, de leginkább árkedvezményrel és részletfizetésre adták a községnek. Bogyán község pedig teljesen ingyen kapott jó minőségű tenyész bikát.

Állattenyésztési alapunk az év végével 10.767 frt 61 kr volt.

Vármegyénk juhászata a rossz gyapjúárak, eddigi legjobb piacunk, Franciaország magas védvámja, a legelők folytonos csökkenése, a kurtapásztorok szigorú ellenőrzése folytán évről-évre csökken. Nagyobb gazdaságainkban a juhászatot, mint szükséges rosszat, csak itt ott tartják fenn, a hol bizonyos legelők, csak juhokkal való legeltetés után értékesíthetők.

A múlt év folyamán juhászatunk kérdésében felterjesztést tettünk a földművelésügyi minisztériumhoz, mely részben valószínűleg szintén hozzájárult a magas minisztérium azon elhatározásához, hogy kivigye, miszerint a hadsereg és honvédség husszükségletének egy része juhshusból fedeztessék.

Állattenyésztésünknek nem kicsinylendő ágát a baromfitenyésztést is támogatja Egyesületünk. Október hó 9—13-ik napjain Zomborban szép sikerű vadászati kiállítással összekötött baromfi-kiállítást tartottunk, melyen mintegy 800 db szárnyas és 250 db egyéb tárgy volt kiállítva.

A magyar-óvári gazd. akadémiától kapott florentini és többféle csemege tengeri s csillagfart magot a kísérletre vállalkozó gazdák közt kiosztottuk. A kísérlet eredményét volt szerencsém a „G. E.“-ben közölni.

Egyesületünk állapota és működése köréből van szerencsém még a következő adatokat felemlíteni:

A tagok száma 593, melyből 117 alapító. A múlt év folyamán kilépett és töröltetett 30 tag, belépett 35 új tag, köztük két alapító, Fejér Gyula zombori apát-plébános és gróf Széchényi Emil vajszkai földbirtokos.

Igazgató választmányunknak 3 érdemes tagját vesztítettük el a múlt évben, Millasevits Jánost, id. Vojnits Lukácsot és Zsivánovits Samut.

Az egyesület tiszta vagyona a múlt év végén 20.667 frt 63 kr volt. Bevétel 4579 frt 88 kr, kiadás 4865 frt 71 kr volt.

Tartottunk 12 ülést és értekezletet. Részint ülésekben, részint elnöki elintézetett 600 ügydarab.

Gazdasági ügyekben számosan fordultak az év folyamán egyesületünkhöz tanácsért, mit az egyesület szakközége után mindig készséggel megadott.

Az adai földmives iskola egy tanulója részére 150 frt ösztöndíjat adtuk.

A „G. E.“ egyesületi lap immár 8-ik év-folyamában a múlt évben is fenállott és ingyen megküldetett minden tagnak. A lap igyekezett minden fontosabb és újabb gazda tárgyról és eseményről a tagokat értesíteni s az Egyesület és tagjai közt az állandó érintkezést fenntartani.

Ugyancsak a múlt év folyamán az első magyar ált. biztosító társasággal kötött abbeli szerződésünket, hogy tűz és jégbiztosításnál a tagoknak kedvezmény adassék újabb 12 évre megkötöttük.

Ezen jelentésemet bezárva, kérem az igen tisztelt közgyűlést, méltóztassék azt tudomásul venni.

Kelt Zomborban, 1893. március hó 5-én.

Rombay Dezsó,
titkár.

Ujdonságok.

Kinevezés. Dr. Kovácsics Caesar helybeli kir. alügyész, járásbíróvá nevezetett ki a zombolyai kir. járásbíróshoz. Teljes szívvel örülünk e megérdemelt kiltüntetésnek.

Helyettesítések. Petz Gábor apatini adminisztrátor betegsége miatt bizonytalan időre szabadságot tartott, helyébe kápláni minőségben Freyburger Sándor lett Topolyáról áthelyezve. Az adminisztrátori teendőkkel pedig Jerger Konrad ottani káplán lett megbízva.

Erekllyemzeum Aradon. Az aradi Kölesey-egylet muzeumot rendezett be a 48—49 iki emléktárgyakból s a gyűjtés még mindig folyik. Legújabbán a következő felhívást közlik lapunk után ez ügyben: Tisztelettel felkérjük a tekintetes Szerkesztőjét, hogy az alábbi közleményt bees lapjában közzé tenni sziveskedjék: Az aradi Kölesey egyesület ismerte azon hazafiai kegyeletet, mely Arad városához fűzve van, elhatározta, hogy az 1848—49. évi szabadságharcra vonatkozó emléktárgyakat egybegyűjti, s azoknak állandó időre leendő megőrzését erkölcsi és anyagi erejével biztosítja. Az eszme megvalósult; — a kezdeményezés fényes eredményekhez vezetett. Kilenc tereben 26 nagy üveg-szekrényben elhelyezett ereklyék tartják ébren vértanúink és szabadsághőseink emlékeit. Kézirattárunk pedig, mely több mint 10,000 drb egykoru kéziratokat tartalmaz, a történetírónak nyújt nagybecsű és megbízható adatokat. A gazdagnak elismert ereklye-muzeum, melyben minden tárgy leírással és az adományozó nevével ellátva van, f. évi március hó 15-én d. e. 11 órakor fog ünnepélyesen megnyitni s a nyilvánosságnak átadni. Miről a szabadságharc emléke iránt kegyelettel viseltető közönséget azon kérelemmel van szerencsénk értesíteni, hogy a muzeum gyarapítására irányuló törekvésünket gyámoltani kegyeskedjék, azok pedig, kik az ünnepélyen részt venni szándékoznak, megérkezésükkel március hó 12-éig a muzeum bizottság elnökének bejelenteni sziveskedjenek. Kelt Aradon, 1893. évi március hó 1-én. Kisteleki Lévy Henrik, s. k., a muzeum vednöke. Varjassy Árpád, s. k., a muzeum bizottság elnöke. Dr. Sallay Béla, s. k., a Kölesey egylet alelnöke. Dömötör László, s. k., jegyző. Lendvay Sándor, s. k., pénztáros.

Szerb egyházi ügyek. A tizenegyes bizottság tárgyalásai, melyeknek az volt a céljuk, hogy a szerb kongresszus egyes pártjai között felmerült különbségeket kiegyenlítsék, sikertelenek maradtak. Ugy báró Zsivkovics, mint dr. Maximovics Miklós közvetítő javaslatát a liberális Branki bizottsági tagok visszautasították, Vucsetics, a kongresszusi kisebbség vezére, sértve érezvén magát a metropolita hivatalos lapjában ellene irt cikkeket, nem jelent ugyan meg az ülésen, de azért mégis ő intézte pártjának ügyeit. Hívei: Medakovics, Dumeca és báró Zsivkovics naponként Ujvidékre zárandokoltak, hol vele értekeztek, s a mint Vucsetics kívánta, a szerint jártak el a tizenegyes bizottságban. A kisebbség tehat tökéletesen elérte célját; a várt kiegyezés elmaradt, s így elmaradt a kongresszus összehívása is. A szerb görögkeleti egyházi és iskolai ügyeket, melyek pedig alapos reformra szorulnak, ilyenformán most igazán ad graecas calendas halasztották, mert a kongresszust ilyen viszonyok között egyhamar nem fogják összehívni. A püspöki zsinatot Brankovics György patriárka e hónap végén hívja össze, a mely alkalommal a zsinodus megválasztja az ujvidéki és szentendrei püspöki székhelyre az új püspököket.

A kegyelet adója. Még 1891. év őszén meghalt Ujvidéken egy Aradi Sándor nevű színes. A muzsa vándor papját ugyanott tették örök nyugalomra is. Messze övétől alussa a hosszú álomot és nem volt aki megemlékezék arról a kis halomról, mely fölé borult. Most aztán, hogy a Bokody színtársulata Ujvidéken tartja előadásait, a társulat lerotta a kegyelet adóját a pályatárs hamvai irányában. Emlékkövet állítottat a feje fölé és földszitette a sírját.

Felolvasások a kereskedők és iparosok és alkalmazottaik számára. A helybeli keresk. középiskola tanárai a kereskedők és iparosok s alkalmazottaik számára rendezett felolvasások sorozatát a következő sorrendben folytatják: f. hó 12-én, vasárnap d. u. 3 órakor Trencsény Károly tanár felolvasása „Hogyan írjunk és beszéljünk?“ címen. — 19-én, vasárnap d. u. 3 órakor, Pinterits Károly tanár előadása „A pénz története; az új pénz behozatalának szükséges volta“ címen. — 26-án, virágvasárnap d. u. 3 órakor, Buday Gergely tanár felolvasása „A magyarok bejövetele és a millenium“ címen. — Az előadások a keresk. iskola helyiségében tartatnak. A további előadások tárgyai folytatásilag közöltetnek.

Az első villám. Zúgott a szél, meg-megzörgette az ablakot és sűrű sötétség borított el mindent; az égen nagy fekete felhők kergették egymást, majd kiderült ismét és ismét beföllegzett és e közben néha néha fölszállított a magasban az a megtört aranyvonal is, amely tavaly ősz óta nem volt látható. Szerdán este volt ez a mogorva, felhős, szeles idő, amilyenről azt szokták mondani, hogy „bőjti időjárás“. Ekkor láttuk az első villámot; előbb jött meg, mint az annyira várt kis ibolya.

Eljegyzés. Hagelmann Lajos zombori gyógyszerész, jegyben jár Falcione Józsa kisasszonnyal, Falcione Lőrinc háztulajdonos és városi virilista leányával. **Zentán** a koresolya-sport kedvelői egyletté szervezkednek. Az alakulás első lépéseit most teszik meg s hölgyek és férfiak egyaránt fáradoznak a terv kivitelén.

Iskolaépítés. A verbázi r. kath. hitközség egy második tanterem felállítására és egy új tanítói állás szervezése körül fáradozik.

Uj tanítói állás Monostorszeghen. Monostorszeghről írják: Február hó 28-án érkezett hozzánk Gräff Nikáz, a megye érdemes s. tanfelügyelője, hogy a helyi tanügyi viszonyokról személyes meggyőződést szerezzen. Az iskolákban még ugyanazon napon és a reá következő napon is tett látogatást. Az osztályok túlnépessége miatt egy újabb tanítói állás szervezését látta szükségesnek, amit a helyi hatósággal egyetértve tervbe is vett.

Az apatini műkedvelői kör 1893. évi március hó 15-én az apatini daléregyesület által felállított új színtér költségeinek fedezésére az ottani András-féle vendéglő nagytermében zártkörű műkedvelői előadást rendez. Műsor: Kukli-Prédikációk. 1. felvonásos vigjáték. Irta Moser G. Személyek: Feles Mihály, kereskedő, Horn Ádám ur. Rózsa, neje, Glatz Anna urhölgy. Moka Bogdán, tőképezés, Kekezovits István ur. Dorottya, neje, Dolezsál Róza urhölgy. Gyöngyös Márton, ügyvéd, Pukáts Gyula ur. Ilka, neje, Kukov Fanny urhölgy. Pincér, Kopp Ödön ur. Hordár, Engl Ármun ur. Történik egy vasuti indóházban. Ezt követi az Egyetlen leány. 1. felvonásos vigjáték, írta gr. Fredró Sándor. Személyek: Szumbalinsky, földbirtokos, Szauter Antal ur. Paulina, leánya, Weidmann Olga urhölgy. Gomojót Mátyás, litvániai földbirtokos, Rozovits György ur. Agatha, neje, Rozner Adel urhölgy. Ratatinsky Kázmér, podolai földbirtokos, Fauszt József ur. Lujza, neje, Dolezsál Mariska urhölgy. Kamilla, Káspár Olga urhölgy. Pepi, Baszler Jozefa urhölgy. Darzinsky Ágost, Kekezovits István ur. Mareczky Henrik, Engl Ármun ur. Boldizsár, öreg szolga, Kopp Ödön ur. Történik Szumbalinsky mezei jóságán.

A „Mária Dorothea-egyesület“ — amint lapunk után közlik — f. évi március 19-én vasárnap d. e. 11 órakor Budapesten a lipótciai új városbázis társalgó termében tartja meg VIII-ik rendes évi közgyűlését, melyen az egyesület tagjain kívül az ügy barátait is szívesen látják. Főbb tárgyak: 1. A választmány évi jelentése. 2. Jelentések a pénztárról, a tanítónok otthonáról, a közvetítő irodáról. 3. A költségek és a felmentvények megadása. 4. A tisztikar, a választmány és a számvizsgáló bizottság megválasztása. 5. Esetleges indítványok. Szavazásra minden egyesületi tag jogosult, vidéki tagok irásban is szavazhatnak. Uj tagok bejelentését, továbbá tagdíjakat és adományokat az ülés folyama alatt is elfogadják.

A copf. Bizony aligha lehet másról elnevezni a szabályi németajku katolikusok magatartását, mint erről az ősi hazájukból behozott fejdíszről. Volt már alkalmunk megemlékezni — a szabályi svábok nagy dicsőségére — az ő hősies magatartásukról. Békétlenkedtek ugyanis, mert nem akarnak magyar misét hallgatni. A kalocsai érsek úgy akarta kibékíteni őket, hogy német misét is rendelt. Ezzel azonban a csökönyös németek nem elégedtek meg és mintegy 650-en elhatározták az evangélikus vallásra leendő áttérést. Állítólag küldöttséggel kérték meg a bács szeremi evangélikus főesperest, hogy a tömeges áttérés alkalmával ő tartson istentiszteletet Szabályan.

A zsidó ünnepek a középiskolákban. Tudvalevő dolog, hogy a zsidóknak még az irást is tiltja a vallásuk az ünnepnapokon. Ambar kevés manap már az olyan zsidó, a ki vallásának ezt a rendelkezését betartja; de ha beakarja tartani, nem lehet több rossz néven venni. Eppen ezen okból a vallás- és közoktatásügyi miniszter a középiskolai izraelita tanulóknak a szombati és más ünnepnapon irás és rajzolás alól való felmentése tárgyában kiadott rendeletét az eljárás egyszerűsítése céljából odamódosította, hogy ezental a felmentést mind a gimnáziumokban, mind a reáliskolákban maga az igazgató fogja megadni és pedig minden eddigi helyi megszorítás és egyéb feltétel nélkül, egyedül a szülőknak az aláírása néve hatóságilag igazolt irásbeli kérvénye alapján. E mellett azonban továbbra is érvényben marad az említett korábbi rendelet ama határozata, hogy a felmentett tanuló az illető leckeóránban felmentettsége dacára jelen tartozik lenni s ha lehetséges, pl. a mennyiségtannál, szóbeli feleletre fel is hívható, sőt a rajzolásnál mindannyiszor a rajzolandó tárgy szóbeli értelmezésére is. Ha az osztály kizárólag feladat-irással vagy rajzolásal van elfoglalva s magyarázat nem fordul elő, a felmentett tanuló ez idő alatt ugyan-e tárgy elméleti vagy értelmező leckéiből examinálendő vagy ismétlő tanulással tartozik foglalkozni. Minthogy szepírásai óra hetenkint csak egyszer tartatik, akként kell intézkedni, hogy az ily óra szombatra ne essék. A felmentett tanuló egyéb órákon annál behatóbban vizsgálándók meg.

Nem mind arany ami fénylik. A múlt héten egy monostorszeghi „atyafi“ azzal a szándékkal jött Zomborba, hogy majd a betivásáron tehenet vesz. Be is gyürte a pénztárcájába nagynehezen öszekupogattott 40 forintját. Tehénre azonban nem alkudhatott meg, de hogy mégis valami meglepetést szerezzen a monostoriaknak, kicserélte az ő rongyos, piszkos bankóit egy szélhámos „goszpodár“-nak ragyogó szép 10 koronás aranyaiért. Elképzélhetni azonban, hogy mily savanyu arcot vágott, mikor hazaérve azzal bűtötték le, hogy azok a ragyogó aranyok rézből vannak készítve, s nem egyebek, mint fényesre csiszolt — kártyapénzek (tantuszok). — Talán nem ártana, a falusi népek figyelmét az ily esetekre felhívni. A falusi jegyzők, lelkészek és tanítók tehetnek ez ügyben legtöbbet, mert ők érintkeznek leginkább a néppel.

Állami szubvenció. Bokody szinigazgató, aki jelenleg Ujvidéken van társulatával, a kormány 200 frt szubvencióban részesítette.

Halálozás. Trogmayer Gyula, ujvidéki ismert nevű tűzifecskendőgyáros, e hó 5-én 35 éves korában elhunyt.

Névváltoztatás. Nuszticzus József bajai illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Almási“-ra változtatta.

Gimnáziumi tanárok tanulmányutja.

Szakfőiskolai részéről s tanügyi körökben többször felmerült az a kívánság, hogy a klasszikus nyelvek tanárainak alkalom adassék a görög és római műveltség színtereit, Görögországot és Olaszországot közvetlenül megismerhetni. A közoktatásügyi miniszter ezt a kívánságot indokoltan megvalósításra szükségesnek tartva, a folyó tanév végén mindenképp egy négy hétre terjedő és június 20-ától kezdődő görögországi utazás rendezését vette tervbe s részben a kultuszminiszteri tárcá, részben a tanulmányi alap terhére, nyolc gimnáziumi tanár kiküldetését határozta el. A közoktatásügyi miniszter egyúttal föl hívta a felszekereti gimnáziumok főbátóságait, hogy 1—2 tanárt küldjön ki és a 450—500 frt költséget fedezze, hogy így az ország összes gimnáziumai képviselve legyenek. Az olaszországi utazás a jövő évben lesz. Ez utasítások által a tanárok két eredményt érnek el: egyfelől azt, hogy a résztvevők általában a külföldi viszonyokkal és állapotokkal megismerkedve szélesebb látókörre, s az összehasonlítás révén gazdag tapasztalatokra tesznek szert, másodsor, hogy a tanárok a klasszikus népek műemlékeit s történetik színtereit megismerve, a középkori görög és latin tanítás gyarapodni, e tanítás szelleme pedig a szemlélet közvetlenségéből nyert benyomások alapján élénküljön.

Talált kincs. Prigl. Szt. Iván f. hó 6-án, az uradalmi földön Edl. János — Szabó Antal m. kir. főerdővéd felesége — szántás közben egy tuskó alatt, az úgynevezett római sáncban, több darab pénzt talált. A 13 nagyobb darab 2 frtos nagyságu s többnyire Ferdinand ausztriai császár idejéből való (1560 as években lettek elkészítve); a kisebb darabok azonban, — körülbelül 580 darab — régebbi pénz lehet. Ezeket felült volt még 5 darab aranypénz is. A találó a pénzt folyó hó 7-én az apatini kir. főerdésznek adta át, ki is a pénzeket az illetékes helyre fogja juttatni. A találó a pénz értékének 1/2-át fogja megkapni.

A határszéli vármegyék állatfajai. A horvát országos kormány hirdetménye szerint a Horvátországgal határos Zala, Somogy, Bács-Bodrogh, Baranya és Torontál vármegyék területéről származott hasított kőrü állatok (szarvasmarhák, juhok, kecskék, sertések) ezentúl Horvátország területére, az állategészségügyi rendszabályok megtartásával, úgy lábón, mint vasuton átszállíthatók, a szarvasmarhák azonban a nevezett vármegyék területéről csakis legeltetés vagy gazdasági munkák végzése, továbbá hízalás és levágás céljából vihetők át.

Kritikus napok. A híres Falb Rudolf megint megszólalt. Valamikor föltétlenül bíztak a jóslataiban, de most már csak kuriozumként emlegetik az ő „kritikus napjait.“ Fölölvásást tartott a napokban Fiumében s a fölölvásás végével megjegyezte, hogy ebben az esztendőben Ausztriában és Magyarországon területen három kritikus nap lesz. Az első március 18-án, a második — s ez lesz a legkritikusabb napja az évnek — április 26-án, a harmadik pedig október 9-én. — Vajjon sikerül-e a legújabb jóslás?

Az erdei kihágások bírósága. A belügyminiszter leiratot küldött az összes közigazgatási bizottságokhoz, mint az erdei kihágások másodfoku bizottságaihoz, melyben föl hívja ezeket arra, hogy olyan esetekben, midőn kellő bizonyítékok hiányában az ügyállás valamely kihágási esetnél teljesen kiderítve nincsen, a közigazgatási bizottságok pótvizsgálatot rendeljenek el, s ne úgy intézkedjenek, mint az immár szokássá kezd válni, hogy a kiderített „tényálladék“ hiányában fölterjesztett ügyekben keletkezett elsőfoku határozatokat hagyják helyben és a panaszolt feleket fölmentik a büntető következmények alól. Ezután tehát az erdei kihágási ügyekben a közigazgatási bizottság pótvizsgálatot lesz köteles elrendelni mindig, valahányszor az elsőfoku hatóság a bizonyítékok elégtelensége miatt hozott fölmentő határozatot.

Előntött cigányok. F. hó 2-án reggeli 4 órakor Monostorszegi községe alatt levő gátat a meghízott Duna széttepte, s félelmes zúgással nyújtózkodott ki a község szélső háziorág. A legkritikusabb helyzetbe jámbor teknőfaragó cigányaink jutottak, akiknek rözséből és sárból összetakolt kunyhóik az árborította helyen voltak építve. Tanyájukat most a töltésen fűtötték fel, mint a múlt évben is, mikor szintén futniok kellett a víz elől. A tapasztalt dadék most „kongresszust“ tartanak, vajjon nem volna-e tanácsos rajkóik és viskóik biztosítása végett az öreg Dunával valami előnyös szerződést kötni?

Az istenálás. Valóban ritka istenálás érte a múlt napokban Vartus Alajos zentai takarékpénztári igazgatót. Bekopogtatott a családhoz a gölya és egyszerre három gyermeket is hozott, köztük kettő leány és egy fiú. Ugy a gyermekek, mint az anya igen jó egészségre névrendek.

Lemondott tanító. Horváth Antal monostorszegi tanító február hó 27-én állásáról lemondott.

Fizetése képtelenség. A bérsi Kreditorenverein jelenti, hogy Szabadkán Geiger Gyula kereskedő fizetés képtelenné lett.

Körözés. Hegedűs József, 33 éves cigányzenész, súlyos testisértés büntetével van vádolva a zombori kir. törvényszék előtt. Tartózkodási helye ismeretlen lévén, a bíróság elrendelte körözését.

Városi ügyek.

A múlt évi népmozgalmi adatok. A statisztikai bizottság szerdán délelőtti ülést tartott, melynek egyetlen tárgyát a népmozgalmi adatok átvizsgálása képezte. Érdekesnek találjuk ezen adatok közül a legfőbbeket közölni, mert ezek a város népességének mozgalmának hiú képét nyújtják. Kissé szomorú a kép, mert a végösszeg azt mutatja, hogy 144 emberrel több halt meg az 1892. év folyamán, mint a hány született. A születések száma 815, a halálozásoké 959. Házasság kötött 226. Törvénytelen ágyból 66 gyermek nyert életet. Nézzük ez adatokat a felekezetek szerint. A *róm. kath.* hitközségben született 205 férfi és 224 leánygyermek, összesen 429, köztük 44 (10 25%) törvénytelen, halvaszületett 17 férfi és 15 leány, összesen 32. Többes születés 5 esetben fordult elő, 2 fiú egy esetben, 2 leány 3 esetben, 1 fiú és 1 leány egy esetben. Meghalt 261 férfi és 273 nő, összesen 534, köztük 1—5 228 (ezek között ismét 33 törvénytelen), 5 éves koron tuliak 306. Házasság kötött 119, (köztük 3 vegyes), föl-bomlott 107 (köztük 3 elválás a többi halálozás után).

A *gör. kel.* vallásuknál született 192 férfi és 161 leánygyermek, összesen 353, köztük 19 törvénytelen, halvaszületett 6, többes születés 4 esetben fordult elő. Elhalt 197 férfi és 186 nő, összesen 383, köztük 1—5 éven alul 169. Házasság 100 kötött, ezek között 3 vegyes. A *zsidó* hitközségben született 8 fiú és 7 leány, (törvénytelen 1). A halálozások száma 18. Házasság kötött 5, föl-bomlott 8. A *evang. ref.* vallásuknál született 5 fiú és 6 leány, (törvénytelen 2), meghalt 9 férfi és 8 nő. Házasság 1 kötött s az is vegyes volt, föl-bomlott 2. A *agost. evang.* vallásuknál 5 fiú és 2 leány született (törvénytelen 1), a halálozások száma 7. Házasság kötött 5, föl-bomlott 8.

A kerületi betegsegélyző egyesület. mely nemrégiben alakult meg, nemcsak a megkezdési munkáját is. Valóban áldásos intézmény ez az iparos osztályra, különösen az ipari és gyári alkalmazottakra nézve. Még néh. Baross miniszterünk alkotása. Alig érezhető havi pár krajcárja kerül a segédnek s betegsége esetén kap ezért ingyen gyógyszer és díjtalan látogatja őt az orvos, sőt napi élelme is fedezve lesz a pénztárból. A zombori ker. betegsegélyző egyesület kiterjed Zombor szab. kir. város területén kívül még az apatini, a hódásági, a kulai és a zombori járás — összesen 40 község — területére is s a felügyeleti jogot az egyesület fölött a városi rendőrkapitányság, mint iparhatóság gyakorolja. Megalakult az egyesület s márc. 1-ével már működését is megkezdte, de egyelőre még a szükséges butorok és nyomtatványok sem voltak beszerezhetők, mert nincsen pénz. Ezen a bajon segítget a városi tanács és hó 8-án tartott ülésén, a mikor 250 frtyui kölcsönt szavazott meg az egyesületnek december 31-iki lejáratú. Az egyesület orvosát dr. Duchon Jánost választotta meg.

Művészet és irodalom.

Jókai Mór regényei képes kiadásban.

Most jelent meg az Athenaeum irod. és nyomdai r. társulat kiadásában fentit vállalat első füzeté, melynek borítékán a fényes kiadásra vonatkozólag a következőket olvassuk: Jókai Mór művei megmérhetetlen szellemi kincset képeznek reánk nézve; nem csak azért, mivel milliókra megy azok száma, kik azokból mulattatást, szórakozást, nemes élvezetet merítettek, nem is azért csak, mivel az ő alakjaiban és nyelvzetében nyilvánul meg a nemzeti szellem a maga legeredeitibb voltában: hanem főképen azon okból, mivel Jókai az ő phantasiájának csodaszépi éleveségével épen azon szellemi tulajdonságra gyakorolja a legerősebb hatást, mely nemzeti jellegűeknek egyik fővonását képezi: a képzeltre. Egyéb fényes írói tulajdonságai mellett, alkotásai ezen sajátos jellegének közömbi Jókai azon paratlan népszerűséget, melyet már régebb munkáival magának minden időkre kivívott, azon lelkes rajongást, melylyel népünk ifja, öregje, lanyai és asszonyai az ő munkáit folyton élvezik; s egyúttal munkáinak ezen vonása az, mely egy másik szellemi kincsnek kulesát is magában rejti, a mennyiben alig létezik író, a kinek művei képekkel való díszítésre annyira alkalmasak volnának, mint épen Jókai Mór regényei. — A festői alakok s jelenetek lépten-nyomon követik egymást, — egy egy fejezetén mintha varázsteli színpompá ömlene el — s a művész, aki művei illusztrálására vállalkozik, nem hogy hiányát érezné az alkalmas tárgyaknak; — épen ellenkezőleg azok sokasága által ejtetik zavarba. Az olvasó közönségnek is régi, gyakran bangoztatott vágát képezi, hogy Jókai kiváló regényeit oly kiadásban élvezhesse, melyben a festőművészet gyönyörűkötő ereje a tartalom és nyelvzet kiegészítése gyanánt érvénybe lép, s így mondhatjuk — általános olajnak teszünk eleget midőn Jókai Mór regényeinek képes kiadását — nem csekély áldozatokkal — megindítjuk. E vállalatban, mely az olvasó és műkedvelő közönség keltő támogatása mellett irodalmunk egyik legszebb termékevé, egyik legfényesebb remekévé fog fejlődni, egyelőre a következő regények kiadását vettük tervbe: Egy magyar nábob. Az arany ember. Szeretve mind a vérpád. Bálványos vár. A Damokoszok. Legelőnek Egy magyar nábob kerit sajtó alá. Ez 18—20 füzetben 62 finom kivitelű szöveg képpel s 8 színes aquarell képpel lesz díszítve, melyek Goró Lajos jeles festőművésztől kezeblő kerültek ki. Azon leszünk, hogy a Magyar Nábob Jókai Mór 50 éves írói jubileumára, melyet az egész nemzet ez év szeptember havára ünnepl, teljesen megjelenhessen, hogy ezen díszkiadás mintegy emléket képezzen, melyet a nemzet hálaája és kegyelele legkelvelebb, legnagyobb élő írójának emel. Hogy ehhez mindkét szamosban hozzájárulhassanak, a kiadás árát legolcsóbbra szabtuk. Egy-egy füzet ára 40 krajcár. Előfizetés 10 füzetre 4 forinttal úgy az Athenaeum könyvkiadó hivatalához (Budapest, Ferenciek-tere 3), mint bármely könyvkereskedéshez címzhető. Az első füzet az itt tett ígéretek beváltását bizonyítja. Papír, szedés, nyomás, a szövegek, valamint a füzetbezmellékelt remek aquarellképek s kiadást valódi remek- és díszmunkává emelik, mely olvasóink támogatását legnagyobb mértékben megérdemli.

Hazánk legújabb térképe. Homolka József szép s világs rajza után most jelent meg az Athenaeum Kézi Lexikonának 35. füzetében. Ezen kitűnő s a legújabb adatok alapján szerkesztett térképben, nemcsak minden megye más más színnel van feltüntetve, hanem megtaláljuk benne hazánk minden jelentékenyebb városát s községét, az összes vasuti vonalakat, továbbá a kir. táblák területeinek határait, valamint székhelyeit, a törvényeszéki helyeket, nagyobb vasuti állomásokat, szóval e kis mesteremben a közigazgatási, törvénykezési és közlekedési szempontok egyaránt érvényesülnek. A Kézi Lexikon új füzetéről (most a 35. és 36. füzet jelent meg) általánosságban csak ismételnünk, a mit már több alkalommal mondtunk, hogy a Kézi Lexikon házagpótló, hazai művelődési szempontból felette fontos és közérdeklő vállalatnak bizonyult, mely a maga lábán is megállhat, a mennyiben minden más Lexikon nélkülözhetetlen hazai vonatkozású függelékét képez. Az Athenaeum Kézi Lexikona most a T betű végéig közeledik, s így nem sokára (mint értesültünk már 4 hét mulva) befejeztetik. A teljes mű 98 önálló melléklettel füve 12 frtba, köve 16 frtba fog kerülni, s a részletfizetéssel foglalkozó könyvkereskedések után 1 frtos havi részlet ellen lesz megszerezhető.

Száz aranyat tűzött ki a „Magyar Hírlap“ két irodalmi pályázatra, 50 aranyat egy költői elbeszélésre,

50 aranyat pedig egy novellára. A beérkezt pályaművek megbírálására a Petőfi-társaságot kérte fel, a mely március hav' ülésében küldte ki a bíráló bizottságot. A „Magyar Hírlap“ ezzel újabb bizonyítékát adta annak, hogy a magyar társadalmi életet minden részében figyelemmel kíséri és teljes erejéből azon van, hogy azt fellendítse. De nemcsak a szellemi téren törekszik erre. Minden társadalmi osztály igazgatóit küzd. A tanárok mozgalmát első karolta fel, s teljes lelkesedéssel pártolva azt elérte, hogy a tanárok sérelmei nagyrészt orvosoltak. Tantügyi rovatában különben folytonos figyelemmel kíséri közoktatási viszonyainkat. A nagy közönség és a kereskedők érdekeiért száll síkra most is, most a magyar államvasutak ügyeivel kezd újra foglalkozni, kiméletlenül feltárva szegénytelen közlekedési viszonyainkat, a melyek Magyarországot lakosságát végletlenül károsítják. A „Magyar Hírlap“ az egész ország szívszólója. Vidéki rovata a legbővebb és nincsen oly kis megye vagy város, község vagy falu a melynek ügyei ne találának helyet a „Magyar Hírlap“ hasábjain. Olvasóinak szórakoztatásáról kiváló írók tárcáinak és regényeinek közlésével gondoskodik. Az „Áttűtetett virág“ Beniczky-Bajza Leukének, a népszerű regényírónének érdekesítő legújabb műve, a „Magyar Hírlap“ ban most jelenik meg; és az ujonan belépő előfizetők a regény eddig megjelent részét ingyen kapják meg. Ugyanacsak ingyen kap minden új előfizető két nagy érdekű regényt: Zola Emil Jacques Damour-ját és a Mandarin professzort, egy csinos kötetben. A „Magyar Hírlap“ előfizetési ára egy hónapra 1 frt 20 kr., két hónapra 2 frt 40 kr., három hónapra 3 frt 50 kr., fél-évre 7 frt és egész évre 14 frt. A „Magyar Hírlap“ olvasói a „Kisvilág“-ot, e kitűnően szerkesztett, hetenkint megjelenő gyermeklapot, negyedévre 50 krajcárért kapják meg. A „Magyar Hírlap“ szerkesztősége, kiadóhivatala és saját nyomdája, József-körút 47. sz. alatt lévő palotában van.

A magyar zónatarifa a magyar mérnök- és építészegyletben.

Rendkívül érdekes felolvasó estélye volt a napokban a magyar mérnök egyesületnek. Ambrozovics Béla, miniszteri tanácsos, zombori földink egy még 1884-ben — a „vasutak közgazdasági hasznáról“ írt és a külfelelő is feltűntet keltett művében foglalt elméletét, illetőleg a vasutak forgalmi területét ábrázoló geometriai figuráját és az ebből levezetett matematikai képleteket a tarifa-kérdés tanulmányozására használván fel, ezáltal mindenekelőtt a magyar zóna személytarifát vette bírálat alá. Ez a bírálat kedvezőleg tított ki.

Ebben a művében Ambrozovics mindenekelőtt a közutak és azokkal szemben a vasutak forgalmi területének általános alakját állapította meg, mely az elsőkre nézve kör, az utóbbiakra nézve pedig egy, a kört befogó hosszukás ferdenégyszög, melynek hossza, illetőleg a vasutat jelölő, a kör középpontja — átmenő hosszátólja annyiszorta nagyobb, mint a kör átmérője, ahányiszorta kisebb, a vasuti díjegyesség, mint a közuti. Az e tengelytől jobbra balra elvezető közutak osztják szét a forgalmat a vasut forgalmi területén.

Ezt a kettős (kör és ferdenégyszög) alakot, (mely a vasutak forgalmának kondenzált, ideális, de értéklleg reális képét adván, a vasuti forgalomnak ugyszólván mozgás-elméletét zárja magában) és az erre alapított matematikai képleteket, a vasutak közgazdasági hasznának meghatározására használta fel fennebbi művében a szerző. Most a tarifa-kérdés megvilágítására első sorban a magyar zónatarifa megbírálására alkalmazta és valóban meglepő s hozzátelhetők, reánk, magyarokra nézve rendkívül kedvező eredményre jutott. — A cél, melyet egy jó tarifával elérni törekszünk, a vasutak s forgalmi területét lehetőleg nagyobbítani és szállítmányaikkal minél sürűbben és minél egyenletesebben elborítani. Ebből a szempontból Ambrozovics elmélete a következő követelményekre utal: 1. A tarifa leszállítása, — minek következménye a bevétel aránylagos növekedése. — 2. A tarifának az ut kezdetén bizonyos távolságra, a minimumra leszállítása. Az elmélet megmondja: melyik ez a távolság? 3. Azontul az egy egy kilométerre eső díj emelkedése bizonyos távolságig. 4. Ezen a távolságon túl Ambrozovics elmélete ezt is megmondja: melyik az a távolság? ismét rendkívül leszállított áron, vagy akár ingyen való szállítás. 5. Ez utóbbi esetben a zónákra való beosztás majdnem elkerülhetetlen. 6. Népesebb városok közt esetleg nagyobb díjleszállítás. (Deklassifikáció.) — A magyar zónadíjleszállítás egyelőre megfelel ezeknek a követelményeknek, nemcsak, de meg részleteiben is csodálatosan összevág az ez elmélet által nyújtott eredményekkel. A felolvasó ugyanis példaképp maga is megszerkesztett, elmélete utasítása szerint, egy díjtáblázatot a másod-osztályú utasokra nézve, az 1887-iki statisztikai adatok alapján, (csak ezeket használhattak és korábbiakat a zónadíjleszállítás megállapításakor) melyet be is mutatott és a mely nemcsak alakilag egyez a m. kir. államvasutakéval, de még az egyes tételekben is csak jelentéktelentül tér el tőle.

Igy az elméletetada szomszédos forgalmi távolság, valamint az a távolság, a melyen tul akár ingyen lehet szállítani, körülbelül összevágunk a m. kir. államvasutakéival. Ez utóbbi Ambrozovicsnál 228 kilométer, az államvasutaknál 225. A kis és középtávolságokra az elmélet kisebb díjtételeket ad, mint az államvasutak díjleszállítása. Az első zóna amott 30 kr., emitt 40 kr. A 6-ik zóna amott 2 frt 20 kr., emitt 2 frt 40 kr. A 12-ik zónánál amazé már 5 krral nagyobb, míg a 14-iknél amott 6 frt 25, emitt 5 frt 80 kr.

A felolvasó egyúttal kiszámítja, szintén elmélete alapján az új tarifa valószínű pénzügyi eredményét: 580 ezer frt, brutto többlet a 2-ik osztályból. Meglehetősen egyez.

Ábrájának ez utóbbi célra való alkalmazása egy másik — elmélete lényegének még inkább megfelelő és pénzügyileg talán még előnyösebb — rendszert hozott felszínre. Ez három zóna-csoportból állna. A szomszédos (rendkívül olcsó); középtávolsági (a jelenlegi átlagok körül 2¹/₁₀ kr) megfelelő egységes díjegyességgel és a nagytávolsági zóna csoport. Ennek távolságai gyorsan emelkednének, míg a díjegyesség lassan lefelé szállna. Egy efféle rendszer talán a nemzetközi forgalomban is érvényesülhetne, úgy, hogy a külföldre szóló díjtételek egészben megosztatnának megtett kilométerek arányában az illető országok közt.

Közg

Gyümölcsfaterm

hitelintézet a hazai gyümölcsök útján előmozdítani és az 1902. évi minden évben 200 forintos, 18 drb 100 k tanítók jutalmazására, k k tenyésztés terén szembetűnő Ezen díjakra pályázhat minden kezelő néptanító, valamint iskola kezelesén kívül a tenyésztést hivatásszerűen művelésként községében és termelés terén látható siker figyelemben fognak részese filloxera által elpusztított faiskolát. A pályázati kérelem suly fog fektetett a művelészet gyümölcsfaj nagyban rendszeres kezelesére, az a fémleges törzsű fák helye pályadíjakra a pályázati kérelem 1-ig adandók be az illető hely azokat, véleménye k s művelésügyi miniszteriumhoz eredményéről ugyanakkor a oktatásügyi m. kir. miniszterként beérkezett kérvényterium által, az országos országos kertészeti egyesület országos gyümölcsfatermészetített bizottság által fognak a pályázók faiskoláit, h. esetleg központi vagy vidéki szemlélteti. A pályázók faiskoláikhoz faiskolájuk való az abban található események faj szerinti kimutatását a bizottság által a pályadíjban pályázóknak oda ítélt jutalmiszterium adományozza el. Kik már egyszer jutalmat az adományozást követő 3 é Ha valamely évben az összekioszthatók, a ki nem adott a következő évben pályázatra.

Gyümölcsfatermés

tása. A folyó évben is a iskolák és egyesületeknek, sztanítóknak félmilliónál több g felvidékieknek 10,000-nél tö földművelési miniszter által a szén díjmentesen.

Szülőoltási tanfo

ügyi miniszter a folyó év május és június hónapjaiban, két utóbbiban zöldoltási tanfo lly tanfolyamok a budapesti pozsonyi és tapolcai vincellér s vincellériskolával kapcsolatos nagykarolyi, péteri, szendrői, templomi amerikai szülőtelepek iskolák igazgatói, úgy mint vezetői utasítottak, hogy a t idejét a közeli vidék érdeké zék. Azonfelül utasította a n rászati vandortanítókat, hogy a vármegyék azon városiban és oltási tanfolyamokat, amelyk anyag már rendelkezésre áll zönséget, hogy az oltási t vonatkozó intézkedéseket a leg adekelt közönség tudomásá ily tanfolyamnak tartását ch közvetlenül az illető kerület vá

N a p t

Március

Havi és naptár	Katolikus naptár	Prote naptár
10 Pént.	Jéz. 5. s. e.	40 vor
11 Szom.	Konstantin	Kons a
12 Vas.	A 4 Laetare	A 4 Ge
13 Hétfő	Nicef. pk.	Rode i
14 Kedd	Matild kir.	Matild

Felölő szerk

Dr. BALOG

köz- és váltó ü

Laptulajdonos é

BITTERMANN

HIRDET

1464. szám.

kig. 1893.

Pályázati hi

Bács-Bodrogh vármegye t Lok községében az eddigi jeg zattal történt előmozdítása követ állásra ezennel pályázatot nyit felhivatnak, hogy az 1886. éi illetve az 1883. évi I. t. c. 6. s kérvényeiket, melyben törvényz zolni tartoznak azt is, hogy az felül a szerb nyelvet is értik, h **hó 25-én délután 5 óráig** sák be, mert a később érkező vétetni nem fognak.

A választás Lok községhez 26-án d. e. 9 órakor fog megtar A jegyzői állás javadalmá pénzfizetés és 150 frt lakbérből. Kelt Titelen, 1893. évi feb

167.

3—3

Közgazdaság.

Gyümölcsfatermesztőknek. A magyar föld-hitelintézet a hazai gyümölcstermesztést a községi falkolák útján előmozdítani óhajtván, az 1892. évtől kezdve az 1902. évig minden évben 1 drb 300 forintos, 2 drb 200 forintos, 18 drb 100 forintos jutalmat tűz ki oly tanítók jutalmazására, kik falkolát kezelnek és a fatermesztés terén szembetűnő sikert képesek felmutatni. Ezen díjakra pályázhat minden magyarországi falkolát kezelő néptanító, valamint oly községi kertész is, a ki a falkola kezelésén kívül a népközelében a gyümölcstermesztést hivatászerűen tanítja és tanításának eredményeként községében és vidékén a nemes gyümölcs termelése terén látható sikert képes felmutatni. Különös figyelemmel fognak részesíteni azon tanítókat, kik a filloxera által elpusztított vidéken kezelnek mintaszerűen falkolát. A pályázati kérvények megírásánál kiváló suly fog fektetni a minél kevesebb és leginkább keresett gyümölcsfaj nagyban való szaporítására, a falkola rendszeres kezelésére, az oltás módjára, a magas és félmagas törzsű fák helyes nevelésére. A folyó évi pályadíjakra a pályázati kérvények f. évi május hó 1-éig adandók be az illető királyi tanfelügyelőséghez, mely azokat, véleménye kíséretében közvetlenül a földmívelésügyi miniszteriumhoz terjeszti fel és a pályázat eredményéről ugyanakkor egyidejűleg a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urhoz jelentést tesz. Az ekként beérkezett kérvények, a földmívelésügyi miniszterium által, az országos gazdasági egyesület és az országos kertészeti egyesület kebeléből összeállított és az országos gyümölcstermesztési miniszteri biztos által kiegészített bizottság által fognak tárgyalatni, mely bizottság a pályázók falkoláit, ha azt szükségesnek találja, esetleg központi vagy vidéki megbízottjai által meg is szemlélteti. A pályázók falkolakezelő tanítók pályázati kérvényeikhez falkolájuk vázlatos rajzát, részletes leírását, az abban található csemeték és oltványok kor, nem és faj szerinti kimutatását mellékelni tartoznak. A bíráló bizottság által a pályadíjakban való részesítésre érdemes pályázóknak oda ítélt jutalmakat a földmívelésügyi miniszterium adományozza elismerő oklevél kíséretében. Kik már egyszer jutalmat nyertek, újabb jutalomra csak az adományozást követő 3 évben pályázhatnak ismét. Ha valamely évben az összes jutalmak nem lennének kioszthatók, a ki nem adott pályadíjjal több díj fog a következő évben pályázatra becsátatni.

Gyümölcscsemeték és oltványok kiosztása. A folyó évben is a kérvényező községeknek, iskolák és egyesületeknek, szegényebb lelkészeknek és tanítóknak félmilliónál több gyümölcscsemete s a szegény felvidékieknek 10,000-nél több gyümölcsoltvány fog a földmívelésügyi miniszter által a tavasszal szétosztatni egészen díjmentesen.

Szőlőoltási tanfolyamok. A földmívelésügyi miniszter a folyó év március és április, valamint május és június hónapjaiban, a két előbbiben fás-, a két utóbbiban zöldoltási tanfolyamok tartását rendelte el. Ily tanfolyamok a budapesti, érdekesférvári és fehértemplomi amerikai szőlőtelepeken tartatnak és a vincellériskolák igazgatói, úgy mint az amerikai szőlőtelepek vezetői utasítottak, hogy a tanfolyamok megtartásának idejét a közeli vidék érdekeltségének tudomására hozzák. Azonfelül utasította a miniszter a szőlőoltási és borászati vándortanítókat, hogy a működésük körébe osztott vármegyék azon városai és községeiben is tartsanak oltási tanfolyamokat, amelyekben az oltásra alkalmas anyag már rendelkezésre áll. Felhívja a miniszter a közönséget, hogy az oltási tanfolyamok megtartására vonatkozó intézkedéseket a legkiterjedtebb módon hozza az érdekelt közönség tudomására, azzal, hogy azok, kik ily tanfolyamok tartását óhajtják, megkereséseikkel közvetlenül az illető kerület vándortanítójához forduljanak.

Naptár.

Március.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
10 Pént.	Jéz. 5 s. e.	40 vértann	26 Porfir
11 Szom.	Konstantin	Konstantin	27 Prokóp
12 Vas.	A 4 Laetare	A 4 Gergely	28 C. Nb. 3. v.
13 Hétfő	Nicéf. pk.	Roderig	1 Marc. Eud.
14 Kedd	Matild kir.	Matild	2 Hezich

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1464. szám.

kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásába bekebelezett Lok községében az eddigi jegyzőnek jogerős határozattal történt elmozdítása következtében megüresült jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok. — A folyamodók felhivatnak, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 74. § a illetve az 1883. évi I. t. c. 6. § a értelmében felszerelt kérvényeiket, melyben törvényhatósági bizonylattal igazolni tartoznak azt is, hogy az állam hivatalos nyelvén felül a szerb nyelvet is értik, hozzám **f. évi március hó 25-én délután 5 óráig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

A választás Lok községében f. évi március hó 26-án d. e. 9 órakor fog megtartatni.
A jegyzői állás javadalmazása áll: 400 frt készpénzfizetés és 150 frt lakbérből.
Kelt Titelen, 1893. évi február hó 25. én.

Ifj. Szemző János,

szolgabíró.

3-3

1685. szám.

kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Hódságh községben évi 400 frttal javadalmazott irnoki állás üresedett meg.

Pályázók felhivatnak, hogy képességüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **március hó 20-áig** nyújtsák be.

Hódsághon, 1893. március hó 7-én.

Főszolgabíró ur helyett:

Hipp Dezső,
szolgabíró.

1685. szám.

kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

A vajszka-bogyáni körjegyzőségnek évi 360 forinttal,

Lality községnek évi 300 frttal javadalmazott végrehajtói állás üresedett meg.

Pályázók kellőleg okmányolt kérvényeiket **é. hó 20-áig** hozzám terjesszék be.

Hódsághon, 1893. évi március hó 4-én.

Főszolgabíró ur helyett:

Hipp Dezső,
szolgabíró.

1685. szám.

kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Lality községben évi 400 frttal javadalmazott irnoki állás üresedett meg.

Pályázók felhivatnak, hogy képességüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **március hó 20-áig** nyújtsák be.

Hódsághon, 1893. évi március hó 4-én.

Főszolgabíró ur helyett:

Hipp Dezső,
szolgabíró.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy kigyó utca, kincstári gubóépületben levő pincékben, Erzsébet-körút Falcione-féle 219. számú, bezláni ut 171. számú és sztapári ut 69. számú házakban levő kiméresi helyiségekben **kitünő asztali siller bort** (adóztat) literjét 24 krért, **fehér és vörös bornak** literjét 30 krért, ezeken kívül **ó-borokat** minőségükhez képest különféle árban, és végül **mindennemű palin-kákat** a lehető legolcsóbb árak mellett méretünk ki.

Kiváló tisztelettel

Fogyasztási és italadó bérlőség.

1461. szám.

kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Vilova községben üresedésben levő községi szülésznoi állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom mindazokat kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi március hó 28-áig** okvetlenül nyújtsák be.

A szülésznoi évi javadalmazása 90 frt.

Kelt Titelen, 1893. évi március hó 4-én.

Ifj. Szemző János,

szolgabíró.

3-1

131. szám.

p. 1893.

Hirdetmény.

Melylyel közzé teszem, hogy Majszki Matia és társainak Ó Szivac község bírja és a kis-szapári kir. kincstári uradalom ellen Ó Szivac község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyében az érdekelt birtokosok megszavaztatására határnapul **1893. évi április hó 15-ik napjának délelőtti 9 óráját** Ó Szivacban a községbázára kitűztem, továbbá hogy ekkorra az összes érdekeltet avval a figyelmeztetéssel idézem meg, hogy szavazni csak személyesen vagy szabályszerűen igazolt megbízott által lehet, továbbá, hogy a meg nem jelenők, illetve a szavazástól tartózkodók a tagosítást kívánóhoz csatlakoztatknak fognak tekinteni. Végül értesitem az érdekeltet, hogy a szavazást megelőző három napon át Ó Szivac községbázán a szavazók névjegyzéke közszemlére leszen kitéve s azt az érdekelt megtekinthetik s netaláni kifogásaikat az ellen fenti határnapon a szavazást megelőzőleg alulírott kiküldöttél megtehetik.

Zomborban, 1893. évi március hó 5-én.

A kir. törvényszéknél.

Szondy Mátyás,

kir. törvényszéki bíró mint kiküldött.

SZEMÁNYI FERENC

Pécs-Baranya megye törvényszéki legbejegyzett

borászati irodája

Pécs, gyár-utca 9. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, miszerint borászati irodánkban ez ideig **32 pincéből** mintegy **6000 hektoliter** különféle borok vannak eladásra bejelentve a termelőktől.

Ezen eladásra szánt borok a termelők pincéjében mind megvizsgáltattak és azok tiszta, jó és természetes boroknak ismertettek.

A borászati irodának nem lévén más célja, mint hogy a nagy fogyasztó közönség ez uton szerezhesse be magának magától a termelőtől borszükségeit, valamint biztosítani óhajtjuk baranyamegyei és pécsi boraink jó hírnevét és még, hogy a fogyasztó közönség ezen uton juthasson igazán természetes, jó, olesó és hamisítatlan borokhoz.

A bejelentett borok közt vannak:

1. **Baranya délvidéki fehér asztali borok** hektoként 18 frttól 22 frtig.

2. **Baranya délnyugat-vidéki fehér asztali borok** hektoként 17 frttól 20 frtig.

3. **Pécsi termésű finom fehér asztali borok** hektoként 24 frttól 28 frtig.

4. **Pécsi 1879-1888. évi termésű finom faj- és pecsenyeborok, szilvási és szentmiklósi borok** hektója 30 frttól 45 frtig.

5. **Jó minőségű siller borok** 15 forinttól 20 forintig.

6. **Villányi és ezen hegylancból származó vörös borok** 18 frttól 28 frtig.

Az eladás kicsinyben és nagyban a világ bármely részére is eszközöltetik. Kivánatra a borok elküldéséhez borkat is adunk, melyek olesón számíttatnak s a melyeket esetleg a főlzámtott árban bérmentve vissza is fogadunk.

Megrendelések, úgy minden egyéb levelezés a borászati irodához: **Pécsre, gyár-utca 9. szám Szemányi Ferenc**hez intézendők; a megrendelt borok az iroda által küldetnek el utánvét mellett is.

Mindazon borokért, amelyeket a borászati iroda széjjelküld a megrendelőknél, azokért teelősséget vállal.

555. szám.

kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

A 74/1891. számú községi szabályrendelettel a törvényhozás illetve törvényhatóság intézkedései szervezett községi rendőrség létszámában megüresedett gyalogrendőrzetű állásra, melyel évi 500 frt készpénzfizetés van összekötve, ezennel pályázatot hirdettek.

Pályázók által igazolandó, hogy:

a) magyar honpolgár,

b) védkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte, az 50-iket pedig el nem érte,

c) feddhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű,

d) teljesen egészséges,

e) a magyar nyelvnek szó és írásban való oly tökéletes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végezhesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami esendőröknek,

2. a hadsereg és honvédségnek kiszolgált egyéneknek,

3. kifogás nélküli rendőrségi szolgálatban (nem felelős őri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek,

4. végül előnynek tekintetik, minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó és írásban való bírása, valamint a nőtlenység.

Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékeknek, hallás és látásnak teljes bírása is kitéjnek.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva alulirt eljáráshoz **1893. évi március hó 30-ik napjáig** bezárólag benyújtandók.

A rubázatot a rendőrzetű sajátjából tartozik fedezni, a felszerelést a község adja.

Apatinban, 1893. február 18. án.

Jellmann József, Schiebly Antal,

jegyző.

h. bíró.

Bérlet.

Heintz Nándor kiadja a

kuljai határban, a Telecskán fekvő

s tulajdonát képező 518 hold

(1000 □ ölével) birtokát 3, esetleg

6 évre. Feltételek a tulajdonosnál

megtudhatók.

3-1

Gazdasszonyi állást

keres egy 26 éves özvegy nő, ki

a háztartás minden ágában jártas.

Ajánlkozik egy uri vagy papi ház-

hoz. Levelek a kiadóhivatalba ké-

retnek.

3-1

Pályázati hirdetmény.

A cs. és kir. hadügyminiszteriumnak 442. 1893. VI. számú rendelete folytán Ó-Becse község részére egy alapítványi hely valamely katonai alreáliskola vagy a katonai akademiában üresedésbe jött.

Minősítvényi okmányok:

- a) keresztlevel;
- b) honossági bizonyítvány;
- c) katonasorsos bizonyítvány;
- d) a múlt évi iskolai bizonyítvány és
- e) az idei iskolai látogatási bizonyítvány.

A feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt meg tudhatók, a folyamodványok pedig legkésőbb folyó évi május hó 1-ig alulírott előljárásnál beadandók.

Ó-Becsen, 1893. évi március hó 3-án.

Fetter János, **Tatits György,**
közs. jegyző. 3-2 v. bír.

Varrógépek.

!!! Legolcsóbb forrás !!!

Mindennemű varrógépet
f é l á r o n
meg lehet nélni is, a hol a vevőket a rész-
letfizetésekkel nem csábítják — tehát

50%

meg-
takarítással
venni.

Minden gépek — u. m. családi, üzleti, valamint szabó- és cipész-varrógépek — 23, 25, 28 és 30 frttól fölfelé kaphatók, melyek jóságra, valamint különre kifogástalanok és patent készülékekkel ellátva, 5 évi jótállás mellett.

Javítások a legutányosabban eszközöltetnek, és varrógépresek olcsó áron kaphatók.

MOLITOR A.
gépgyára és javítási-műhelye
5-4 **ZOMBORBAN,** apa ini-utca 6.
saját házában

Varrógépek.

Pályázati hirdetmény.

Káty községében leküszönés folytán üresedésbe jött és évi o. ért. 320 frt fizetéssel javadalmazott 2 lovas és évi 220 frt fizetéssel javadalmazott 1 gyalogos rendőri állásra ezennel pályázat hirdetik.

A község által meghatározandó egyenruhát, egy lovat és a felszerelést a rendőr srját költségén köteles azonnal beszerezni, míg a kellő fegyverzetet a község által fog ellátatni.

Felhívtnak tehát az ezen állást elnyerni óhajtok, miszerint a községi rendőrség szervezéséről szóló és a törvényhatóság által jóváhagyott szabályrendeletben megkivántató kelleknek teljesjen megfelelő bizonyítványokkal felszerelt igazoló kérvényüket folyó évi március hó 15-éig az alulírott községi előljárásnál nyújtsák be.

Kelt Kátyon, 1893. évi március hó 1-én.

Szaich Gyula, **Dobanovacszy Száva,**
jegyző. 2-1 bír.

Bérbeadási hirdetmény.

A Flórián-utcai 439. számú házban lévő **vendéglői helyiség** több évre hasznóberbe adandó f. évi május hó 1-től.

Bővebb fölvilágosítást ad

HUK VINCE
tulajdonos.

Arlejtési hirdetmény.

Ó-Becse község képviselőtestületének 263. 1892. szám alatt hozott határozata folytán 100,000 drb I. osztályu járda tégla, 240,000 drb I. osztályu épület tégla és 160,000 drb II. osztályu épület tégla égetésére az árlejtés 1893. évi március 19-én d. e. 10 órakor a község ház nagytermebe ezennel kitézetik.

Mire árlejtetni szándékozik ezennel meghivatnak.

Arlejtési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kikiáltási ár 6000 frt.

Bánatpénz ennek 10%.

Ó-Becse, 1893. március 3-án.

FETTER JÁNOS, **TATITS GYÖRGY,**
közs. jegyző. 2-2 v. bír.

Pályázat.

Mohol községben üresedésbe jött s szabályrendeletileg 240 frt évi fizetés és 20 frt évi ruhaátalányban megállapított fizetéssel javadalmazott gyalog rendőrvetési állásra pályázat nyitvatván, felhívtnak az ezen állásra pályázni szándékozik, hogy kérvényeiket Mohol község előljáróságához címezve **f. évi március 18-ig** az ottani községi jegyzői irodába beadják. A kérvényben igazolandó, hogy:

1. a pályázó magyar állampolgár;
2. hogy védőkötelezettségének eleget tett és 24. évet betöltötte;
3. fedhetlen erkölcsű és előéletű;
4. hogy egészséges;
5. hogy írni, olvasni tud és a magyar és szerb nyelvet beszéli.

Moholon, 1893. évi március 1-én.

2-2 **Az előljáróság.**

Eladási hirdetmény.

5 darab két éves magyar bika eladó. Bármikor megtekinthetők **Tercsanik pusztán.**

Ertl János fiai,

Bács.

Hirdetmény.

Csonoplya községnek és a közigazgatásilag hozzá csatolt Békova pusztának telekkönyvi betétei — az 1886. évi XXIX. és az 1889. XXXVIII. és 1891. évi XVI. t. cikkek értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságának átadtván, ez azon felszólítással tétetik közzé, hogy:

1. mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleszi keresetüket; azok pedig, akik valamely teherterület átvitelének az 1886. évi XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1893. évi szeptember hó 11-ik napjáig beszárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indítandó keresetük, annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §-ai eseteiben, ideértve ez utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzetése ellenében ellenmondással élni kívánanak, irásbeli ellenmondásaikat hat hó alatt, vagyis 1893. évi szeptember hó 11-ik napjáig beszárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a fentebbi 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, az e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis az 1893. évi szeptember hó 11-ik napjáig beszárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulva után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg;

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Zomborban, 1893. évi március hó 3-án.

Ráics Lyubomir,
kir. tsvzéki bír.

Zombor, Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Salignac & Cie, Cognac.

Részvénytársaság négy millió frank alaptőkével,
alapítva 1809-ben.
Legutolsó raktárállomány 2.800,000 liter.
Kiténtetve

Párlóban 1867.
az egyedüli nagy aranyéremmel.

Bécsben 1891.
az érdem-okmányjal, legmagasabb kiténtetés.

Ajánlják
tisztán francia borokból desztillált
Cognac gyártmányukat a legfinomabb
minőségben.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Mendl Henrik és Társa,
thea, rum és cognac bevitteli cég
BÉCSBEN,
I. Schottenring 32. 4-2

RAKTÁR ZOMBORBAN:
HEINDLHOFFER RÓBERT urnál.

Hirdetmény.

Gákova községnek telekkönyvi betétei az 1886. évi XXIX., 1889. évi XXXVIII. és 1891. évi XVI. t. cikkek értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságának átadtván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé, hogy:

1. mindazok, akik az 1886. 29. t. c. 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889. 38. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. 38. t. c. 7. §-a, úgy végül az 1891. évi 16. t. c. alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleszi keresetüket; azok pedig, akik valamely teherterület átvitelének az 1886. évi 29. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. évi 38. t. c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1893. évi szeptember hó 18-ik napjáig beszárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított keresetük annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi 29. t. c. 16. és 18. §-ai eseteiben — ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzetése ellenében ellenmondással élni kívánnak, irásbeli ellenmondásukat hat hó alatt, vagyis 1893. évi szeptember hó 18-ik napjáig beszárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a fentebbi 1-2. pontban körülírt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, az e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hó alatt, vagyis 1893. évi szeptember hó 18-ik napjáig beszárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulva után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

4. Minthogy a „Mittlere Gasse“, „Haupt Gasse“, „Böhreger-Gasse“ nevű utak és a volt urbéreskek közös legelője között elterülő beltelek fekvő 231-260. tkvi helyr. számú ingatlanokra vonatkozólag a telekkönyvi betétek szerkesztése tárgyában a kir. igazságügyminiszter 1892. évi 26612. sz. alatt az 1889. 38. t. c. 35. §-ának 5. pontjában nyert felhatalmazás alapján elrendelte, hogy az ezen telekkönyvi részleteknek együttvéve megfelelő 200-222. és 261-296. kataszteri helyr. számú ingatlanok részleteként nem azokkal a telekkönyvi helyr. számú ingatlanokkal azonosítandók, melyek azoknak a telekkönyvi és kataszteri térképek egybevetése szerint felelnek meg, hanem azokkal, melyek azoknak a helyszíneléskor volt birtokállapot szerint felelnek meg; és a betétek és telekkönyvi betétek ezen azonosítás alapján készítenők; a birtokrészletekre bejegyzett nyilvánkönyvi terhek pedig a betétek szerkesztésekor azokra a részletekre vonatkozó, amelyek az illető tulajdonos részére a helyesbitőleg foganaosított azonosításhoz képest jegyzetnek; ennél fogva mindazok a telekkönyvi érdeklettek, akik a telekkönyvi betéteknek ekként történt szerkesztése által nyilvánkönyvi jogait bármely tekintetben sértve vélik, ezennel felhívtnak, hogy e részben felszólalásaikat a kir. telekkönyvi hatósághoz intézve hat hónap alatt, vagyis 1893. évi szeptember hó 18-ik napjáig beszárólag szintén adják be, mivel ellenesetben az említett bejegyzés véglegesnek tekintetvén, a betétek ebbeli tartalma csak a harmadik pontban meghatározott módon és az ugyanott megállapított jogkövetkezésménnyel támadható meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Zomborban, 1893. évi március hó 6-ik napján.

Ráics Lyubomir,
kir. tsvzéki bír.

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50

A lap szellemi r. . .
illető küldeménye . . .
szerkesztőnek, anya . . .
a laptulajdonosnak k . . .
dendők.

Egyes szám ára 10 k

A magyar génius . . .
a két magyar laza büszk . . .
néz egy világ: készül . . .

Ötven esztendeje . . .
sebbé az örömet, ha . . .
elviselhetőkké a csapás . . .
érték. Meleg lelkek . . .
a szenvedések, az elny . . .
sebbé tették a szabads . . .
lelket a nemzetbe, mik . . .

Mert Jókai, a kom . . .
életre a nemzettel, ott . . .
ahol szükség van lán . . .
mat teremtet, segített . . .
ott volt a csaták vihar . . .
asztalánál egyaránt.

Nagysága, lelkesed . . .
az önzést, nem az Ént, . . .
a haza.

Ötven esztendeje . . .
szép öreg ember, s ötven . . .
vedése, nem birta meg . . .
Mint pelyhes állu . . .
s ma az élet alkonyán . . .
hévvél.

Alig van nálánál na . . .
történetnek. Mert érhet . . .
sikereket, boríthatnak or . . .
ket szenvedésbe, gyászba . . .
hettek maradandó alkot . . .
radandósága csak probl . . .
képest, kinek lánglelke . . .
nemzetek támadása, nem . . .
rálja azt, mert tul fogja . . .
kinek hagyatékán felép . . .

Ime, ez Jókai! Nem . . .
közöttünk él, gyalog jár, . . .
közönséges halandó, azt . . .
latájner s nem szalad a . . .
sek után.

De kicsoda kiténtet . . .
hiszen mellette törpék a . . .
és a kiténtetés ered . . .
valaki, — a nemzet. A . . .
éve dolgozik, a melyért . . .
verejtéket, a melyért . . .

A „BÁCSKA

A kora . . .
— Képes . . .

Isten hozott szőlő ez . . .
Éjjelnek csendes . . .
Te elcsúsz? Maradj . . .
Maradj, csak felleg . . .

Csak a tavasznak ny . . .
Szébb, mint a báj . . .
Ha fűrtől hull fén . . .
S a domb fölől bí . . .

Nemes dicsők, im sír . . .
Az emulás komor . . .
Boldog valék, mikor . . .
Mint csillog az új . . .

1848. ÉVI MÁRCIUS 15- NAPJAI ZOM

(Napjól . . .)

Az 1848. évi február . . .
felvilámozta egész Európát, . . .
galom és sok helyütt egész az . . .
A szabadság utáni vágy felebr . . .

A roppant szellemi moz . . .
óta Pozsonyban az országgyűlés . . .
az egész ország figyelemmel k . . .
melyek Kossuthnak március 3 . . .
tattak, országszerte meleg r . . .
De seholsem oly élénk lelkesed . . .
városban, hol az egész nép él . . .
Mór, Irinyi József, Vasváry . . .
más lelkes ifjakkal a mozgalom . . .
összejövetelt az uri utcában lev . . .